

ת"פ 70097/12/21 - מדינת ישראל נגד חמאד אבו שולדום - בעצמו, רעאד אבו שולדום - בעצמו, ח.מ. אבו שולדום, עבודות עפר, בניה והנחת כבלים וצנר

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 70097-12-21 מדינת ישראל נ' אבו שלדום ואח'

לפני בעניין:	כבוד השופט, סגן הנשיא אבישי כהן המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רחלי אוחנה
נגד		
הנאשמים		1. חמאד אבו שולדום - בעצמו 2. רעאד אבו שולדום - בעצמו 3. ח.מ. אבו שולדום, עבודות עפר, בניה והנחת כבלים וצנר ע"י ב"כ עו"ד אליהו סרור ועו"ד ורד בן שטריט

גזר דין

1. הנאשמים הודו בכתב אישום מתוקן ולפיו ביצעו 16 עבירות לפי סעיף 26(א) לחוק הבלו.
2. כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, נאשמת 3 הינה חברה פרטית שהתאגדה ונרשמה מחודש פברואר 1996 כעוסק מורשה לפי חוק מס ערך מוסף בתחום עבודות עפר ובניה. נאשם 1 הינו הבעלים והדירקטור של נאשמת 3 בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, נאשם 2 הוא בנו של נאשם 1 והינו עובד שכיר של נאשמת 3. בתקופה שבין חודש אוגוסט עד חודש דצמבר 2020 הגישו הנאשמים למנהל או מי מטעמו 16 דו"חות תקופתיים לצורך הישבון על מס הבלו על דלק בסך של 1,055,487 ש"ח מבלי שהיו להם מסמכים לתמיכה בדרישה זו כנדרש על פי חוק.
3. בתאריך 7.11.2022 הציגו הצדדים הסדר טיעון לפיו בכפוף להודאת הנאשמים בכתב אישום מתוקן, המאשימה תגביל עצמה לעתור לעונש של 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודת שירות ביחס לנאשם 1 ולעונש של 10 חודשי מאסר בפועל ביחס לנאשם 2 ורכיבי ענישה נלווים. לאחר מתן הכרעת הדין, הנאשמים הופנו לממונה על עבודות שירות והתקבלה חוות דעת מטעמו לפיו הנאשמים מתאימים לריצוי עונש בדרך של עבודת שירות. בשל דחיות שונות לרבות בגין מלחמת "חרבות ברזל" ודחיות נוספות שהתבקשו מועד ריצוי עבודת השירות כפי שפורט בחוות הדעת חלף

זה מכבר.

טיעוני הצדדים

טיעוני ב"כ המאשימה לעונש

4. ב"כ המאשימה הפנתה לפגיעה בערך המוגן, לחומרת המעשים המבוצעים במסגרת ביצוע עבירות מס, שעניינן פגיעה משמעותית וישירה בקופה הציבורית, בערך השוויון בנטל המס ובאמון הציבור במוסדות המדינה האמונים על גביית המס. נטען ביחס לנסיבות ביצוע העבירה כי מדובר ב-16 עבירות, הנזק לקופה הציבורית עומד על סך של מעל 1 מיליון ש"ח. המאשימה אישרה כי הנאשמים פעלו והסירו את מחדלי כתב האישום במלואם.

המאשימה הפנתה למדיניות הענישה בעבירות כלכליות ולפסיקה לפיה נדרשת ענישה מרתיעה. נטען כי מתחם העונש הראוי בתיק שבפני הינו בין 6-18 חודשי מאסר בפועל, 2-8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, וקנס כספי בשיעור שבין 5-10% מסכום המחדל התחילתי והתחייבות להימנע מעבירה דומה בעתיד.

המאשימה הפנתה להסדר טווח שהוצג בין הצדדים ולנימוקים העומדים בצידי, הכוללים חיסכון בזמן שיפוטי, הסרת המחדל במלואו ונסיבות רפואיות חריגות ביחס לנאשם 1. המאשימה הדגישה כי ההסדר בתיק זה נשען על נימוקים פרטניים ולא יהווה תקדים לתיקים אחרים. המאשימה עתרה להטלת קנס כספי משמעותי על נאשמת 3 בשל היותה חברה פעילה.

טיעוני ב"כ הנאשמים לעונש

5. ב"כ הנאשמים ציין כי המחדלים הוסרו במלואם עוד בטרם הצגת הסדר טיעון בין הצדדים. הפנה לרישום הבעלות בחברה מרשם החברות, ממנו עולה כי קיים גורם נוסף, אחיו של נאשם 1 המחזיק ב-49% מהחברה ואשר כלל לא נחקר בתיק, ציין כי האח מצוי במצב רפואי קשה אולם יש בנתון זה של העדר אכיפה כלפיו כדי להשפיע על מיצוי הדין ביחס לנאשמים האחרים מטעם של אכיפה בררנית ומכאן שיש להקל בעונש שיוטל עליהם.

עוד נטען כי נאשם 1 נטל על עצמו את ניהול החברה באופן בלעדי לרבות הדאגה לפרנסת אחיו ומשפחתו וכן אחראי לפרנסתם של מעל 50 משפחות.

טען ביחס לנאשם 2 כי מדובר בנאשם ללא השכלה שלא הבין לעמק את מה שעשה ועם זאת הנאשם 2 הודה במיוחס לו. הפנה לנסיבות האישיות של כל אחד מהנאשמים, היותם נעדרי עבר פלילי, נטילת האחריות, חיסכון בזמן שיפוטי והסרת המחדל במלואו.

הפנה לפסיקה בתיקי מע"מ ולא דווקא מתחום הבלו על דלק, ממנה עולה כי בסכומים גבוהים יותר של ביצוע עבירות מס בחשבונות פיקטיביות נגזרו עונשים של של"צ או מאסר בעבודת שירות. לפיכך עתר ב"כ הנאשמים להטלת ענישה צופה פני עתיד על מנת לאפשר את המשך ניהול החברה.

6. המאשימה ביקשה להתייחס לטענה לעניין אכיפה בררנית וציינה כי אין די ראיות, המצביעות על היותו של אחיו של נאשם 1 מנהל פעיל בחברה וכי נאשם 1 רשום כדירקטור בחברה.

7. הנאשמים הביעו חרטה על ביצוע העבירות. נאשם 1 חזר וציין כי אחיו לאחר ניתוח מעקפים ואינו כשיר לעבוד, הוא היחיד שמנהל החברה ומפרנס כ-70 משפחות.

דין והכרעה

הערכים המוגנים ושיקולי הענישה

8. נראה כי אין צורך להכביר מילים על חומרתן של עבירות המס. מדובר בעבירות אשר פוגעות פגיעה חמורה בערך השוויון. הקופה הציבורית נפגעת והדבר גורר גם פגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח, נטל המס מוטל באופן גבוה יותר לשם מימון פעילות ציבורית ואף יכול ויחסרו שירותים ציבוריים שניתן היה לממן לו ההכנסות ממיסוי היו גבוהות יותר. הפגיעה בקופה הציבורית גוררת פגיעה קשה בכלכלה, במשק ואף גוררת פגיעה בעיקרון הסולידריות החברתית.

9. בית המשפט העליון עמד לא אחת לא חומרתן של עבירות אלה, כדלהלן:

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

[רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018), פסקה 11 בהחלטת כב' השופט אלרון].

10. בנוסף לפגיעה הכלכלית בקופה הציבורית ובכיסם של אזרחי המדינה שומרי החוק ולפגיעה בערך השוויון בנטל המס, יש במעשי הנאשמים גם פגיעה בפעילות התקינה של מערכת המס ושיטת העבודה אשר מתבססת על דיווחי אמת ובמועד מאת הנישומים.

11. עבירות אלה קלות לביצוע ומנגד אכיפתן קשה בשל הקושי שבחשיפתן. לאור האמור, נקבע כי יש לנקוט ביד קשה עם עברייני המס ולהשית עליהם ענישה מרתיעה. בעבירות אלה יגבר האינטרס הציבורי שבהרתעה, הן הרתעת הרבים והן הרתעת היחיד, על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם.

"... כבר נפסק, לא אחת, כי בעבירות כלכליות - בכלל, ובעבירות מס - בפרט, גובר משקלם של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה ושל שיקולי ההרתעה, על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם".

[רע"פ 5308/18 נאסר ג'בארין נ' מדינת ישראל אגף המכס והמע"מ (18.7.2018), פסקה 11 בהחלטת כב' השופט אלרון].

ככלל יש למצות את הדין עם הנאשמים בביצוע עבירות מס ולהשית עליהם ענישה בדמות מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

[רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018); רע"פ 2259/16 מרק פרנק חנוכיב נ' מדינת ישראל (2.5.2016)].

מתחם העונש ההולם

12. עיון במדיניות הענישה הנוהגת לרבות בפסיקה שפורטה בהרחבה בטיעוני הצדדים בכתב מעלה כי בעבירות דומות ובהיקפים כספיים דומים הוטלו עונשים במנעד רחב, התלוי בין היתר, בנסיבות ביצוע העבירות, בהיקף הכספי ובשאלת הסרת המחדל.

במקרה שבפני הוצג הסדר טווח, שהינו שונה מהותית מקביעת מתחם העונש ההולם. בהסדר טווח שהוצג על ידי הצדדים ניתן משקל למכלול השיקולים לרבות חומרת העבירות ושיקולים הקשורים בנסיבותיו האישיות של הנאשם, מה שאין כן בקביעת מתחם עונש הולם שהינו קביעה נורמטיבית של בית המשפט על סמך נתונים אובייקטיביים של העבירה, נסיבות ביצועה ומדיניות הענישה (ראה ע"פ 2745/18 באסל אבו שארב נ' מדינת ישראל).

בהתחשב באופי העבירות והיקפן אני סבור כי מתחם העונש הראוי נע בין 6 ועד 18 חודשי מאסר בפועל ולא מצאתי כי הסדר הטווח שהוצג על ידי המאשימה חורג ממתחם העונש ההולם. הסדר הטיעון שהוצג בין הצדדים ביחס לנאשם 1 הינו הסדר מקל, אולם מצוי בתוך מתחמי הענישה ההולמים, אינו חורג ממתחם העונש ההולם

באופן קיצוני ובוודאי לא מצדיק להתערב בו בשים לב לנסיבות האישיות הרפואיות של נאשם 1, העדר עבר פלילי, חיסכון בזמן שיפוטי והסרת המחדל באופן מלא.

יחד עם זאת, לא מצאתי מקום להיעתר לעתירת ב"כ הנאשמים להטלת עונש צופה פני עתיד, שאין בו כדי להלום את חומרת המעשים והצורך בהרתעת היחיד והרבים ולפיכך מצאתי לנכון לכבד ההסדר בעניינו של נאשם 1 בהתאם לעתירת המאשימה.

בעניינו של נאשם 2 מצאתי לכבד ההסדר אולם להשית על הנאשם עונש מאסר לתקופה שניתן יהיה לרצות העונש בדרך של עבודת שירות וזאת מהנימוקים להלן:

לא מצאתי כי חלקו של נאשם 2 שונה מהותית מחלקו של נאשם 1, אדרבה נאשם 1 מצוי בדרג הניהולי מה שאין כן ביחס לנאשם 2. אמנם אין לנאשם 2 נסיבות רפואיות, המצדיקות התחשבות והקלה ומכאן שיש להחמיר את רף הענישה אולם סבורני כי החמרה במידת העונש כמו גם בסוג העונש מהווים החמרה בלתי מידתית, כאשר נתתי משקל לעובדה כי אחיו של נאשם 1 כלל לא הועמד לדין.

בשים לב לעיקרון אחדות הענישה לא מצאתי מקום להטלת עונש מאסר בפועל על נאשם 2 בשל העדר טעמים רפואיים, לאור נסיבותיו האישיות ונוכח העבירות בהן הורשע יש לגזור עונשו ברף הגבוה של מאסר בדרך של עבודת שירות.

נתתי משקל לחיסכון בזמן שיפוטי, לנטילת האחריות, העדר עבר פלילי והסרת המחדל.

לעניין הטלת רכיבים כספיים, נתתי דעתי כי נאשמים 1 ו-2 הינם אבא ובן והטלת קנס כספי על כל אחד מהם מהווה באופן כולל הטלת עיצום כלכלי על המשפחה המורחבת. בנוסף, מצאתי לקבל עתירת המאשימה להטלת רכיב כספי על נאשמת 3 בשל היותה חברה פעילה.

מצאתי לנכון להפנות לפסקי הדין כדלקמן:

ברע"פ 4120/21 **אהרון בלום נגד מדינת ישראל** (14.6.2021) הורשע המבקש שהיה מנהלה הפעיל של חברה ליזמות בניה שמכרה מגרשים לבנייה עצמית ללקוחות פרטיים, בעבירות הכוללות הגשת 7 דו"חות הכוללים ידיעה לא נכונה לרשויות המס, סכום המס הנגרע עמד על סך 738,882 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודת שירות ועד מספר חודשי מאסר בפועל. על המבקש, אשר הסיר את המחדל, נגזר עונש של חודשיים מאסר בדרך של עבודת שירות לצד ענישה נילוויית. ערעור המבקש למחוזי נדחה וכן בקשת רשות ערעור נדחתה תוך שצויין כי אין מדובר בעונש חמור אלא אף מקל.

בת"פ 63346-12-19 **מדינת ישראל נגד ליאור מור** (13.7.2021), הורשעו נאשמים כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הנאשמת באמצעות הנאשם הגישו 3 דו"חות תקופתיים למס ערך מוסף ובהם קוזזו מס תשומות שלא כדין בסך 612,957 ₪. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון שכלל טווח ענישה מוסכם. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שנע בין 6 חודשי עמוד 5

מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודת שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם נגזר עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודת שירות וענישה נילוית.

לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

- א. **6 חודשי מאסר בפועל.** המאסר ירוצה בדרך של עבודת שירות. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 1.10.2024 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודת שירות שליד כלא באר שבע. הנאשם יבצע המוטל עליו על פי קביעת הממונה על עבודת השירות. הנאשם מוזהר כי אי ביצוע עבודת השירות כנדרש עלולה להביא להפסקה מנהלית של עבודת השירות והמשך ריצוי העונש בדרך של מאסר בפועל.
- ב. 7 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג פשע לפי חוק המע"מ או חוק הבלו.
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג עוון לפי חוק המע"מ או חוק הבלו.
- ד. **קנס כספי בסך 30,000 ₪** או 3 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.8.24. לא ישולם תשלום כלשהו במועד, תעמוד היתרה לפירעון מידי.
- ה. הנאשם יצהיר בפני על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור במשך שנתיים מהיום עבירה בה הורשע או כל עבירה על חוק מע"מ מסוג פשע. **[ההתחייבות תוצהר לפרוטוקול].**

נאשם 2

- א. **9 חודשי מאסר בפועל.** המאסר ירוצה בדרך של עבודת שירות. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 28.1.24 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודת שירות שליד כלא באר שבע. הנאשם יבצע המוטל עליו על פי קביעת הממונה על עבודת השירות. הנאשם מוזהר כי אי ביצוע עבודת השירות כנדרש עלולה להביא להפסקה מנהלית של עבודת השירות והמשך ריצוי העונש בדרך של מאסר בפועל.
- ב. 7 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג פשע לפי חוק המע"מ או חוק הבלו.
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום כל עבירה מסוג עוון לפי חוק המע"מ או חוק הבלו.
- ד. **קנס כספי בסך 30,000 ₪** או 3 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.2.24. לא ישולם תשלום כלשהו במועד, תעמוד היתרה לפירעון מידי.
- ה. הנאשם יצהיר בפני על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור במשך שנתיים מהיום עבירה בה הורשע או כל עבירה על חוק מע"מ מסוג פשע. **[ההתחייבות תוצהר לפרוטוקול].**

עמוד 6

נאשמת 3

קנס כספי בסך 10,000 ₪. הקנס ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים שהראשון שבהם ביום 1.6.2024 לא ישולם תשלום כלשהוא במועד, תעמוד היתרה לפירעון מידי.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לידיעת הממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי, תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ח טבת תשפ"ד, 09 ינואר 2024, בהעדר הצדדים.